

Millî Edebiyat - 3

1. Üstün gözlem yeteneği ile Anadolu insanının yaşayışını en ince ayrıntısına kadar yansıtabilmeyi başaran yazar, Fecriatî'nin kurucularından olmakla birlikte sonradan millî unsurları önceleyen bir edebî çizgiyi benimsemiştir. Özellikle sosyal eleştiri içerikli eserlerinde mizahi anlatıma sıklıkla başvurmuş, konuşma dilinin tüm zenginliğini eserlerine aktarabilmeyi başarmıştır. "Memleket Hikâyeleri, Bugünün Saraylısı ve İstanbul'un İç Yüzü" eserlerinden birkaçıdır.

Bu parçada tanıtılan Millî Edebiyat Dönemi yazarı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yaşar Kemal
B) Kemal Tahir
C) Refik Halit Karay
D) Reşat Nuri Güntekin
E) Halide Edip Adıvar

2. Hasan gırl gırl işleyen vinçlere, üstleri yazılı cankurtaran simitlerine, kurutulacak çamaşırlar gibi iplere asılı sandallara, vardiya değiştirilirken çalınan kampanaya bakarak çok eğlendi. Beş yaşında idi. Peltek, şirin konuşmalarıyla da güvertede yolcuları epeyce eğlendirmişti fakat vapur, şuraya buraya uğrayıp bir sürü yolcu bıraktıktan sonra sıcak memleketlere yaklaşınca kendisini bir durgunluk aldı. Kalanlar bilmediği bir dilden konuşuyorlardı ve ona İstanbul'daki gibi "Hasan gel, Hasan git!" demiyorlardı. İsmi değişir gibi olmuştu. "Hassen" şekline girmişti. "Taal hun yâ Hassen" diyorlardı, yanlarına gidiyordu; "Ruh yâ Hassen!" derlerse yanlarından uzaklaşıyordu. Hayfa'ya çıktılar ve onu bir trene koydular.

Bu parçanın dil ve anlatım özellikleri ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Anlatım hâkim bir bakış açısıyla gerçekleştirilmiştir.
B) Betimleyici anlatıma başvurulmuştur.
C) Sade bir dil kullanılmıştır.
D) Monolog tekniği uygulanmıştır.
E) Benzetmeye başvurulmuştur.

3. Halide Edip Adıvar'ın kaleme aldığı aşağıdaki eserlerden hangisi türü bakımından diğerlerinden farklıdır?

- A) Yeni Turan
B) Harap Mabetler
C) Kalp Ağrısı
D) Seviye Talip
E) Ateşten Gömlek

4. • Daha sonra başka bir isimle tefrika edilen "Soytarı ile Kızı" adlı eseri ilk olarak İngilizce yayımlanmıştır.
• Roman kurgulamalarında Feride, Zehra, Şahin ve Ömer gibi mücadeleci ruha sahip idealist öğretmen tiplerine yer vermiştir.
• Eserlerinde Tanzimat'tan Cumhuriyet'e kadarki toplumsal yaşayışın bir panoramasını ortaya koymuştur.
• "Küçük Paşa" isimli romanında, realist bir bakışla Orta Anadolu'nun yoksul köylerinden birindeki yaşam şartları anlatılmaktadır.

Bu cümlelerde aşağıdaki sanatçılardan hangisi ile ilgili bir bilgi verilmemiştir?

- A) Yakup Kadri Karaosmanoğlu
B) Ömer Seyfettin
C) Ebubekir Hazım Tepeyran
D) Halide Edip Adıvar
E) Reşat Nuri Güntekin

5. I. — Oh Oğuz, Oğuz... Oğuz koyalım diye ellerini çırptı ve babasının boynuna sarılarak:
— Bu büyük bir adamın adı mıdır?
— En büyük Türk'ün adı.
- II. Zaten hayat da bir tramvay arabası değil mi? Bir hattı ahenin üzerinde lagar ü natüvan bir beygirle sürüklenirken sarsılan, harap ve mülevves, güneşlerle kavrulmuş, yağmurlarla çürümüş; giren çıkan, artan eksilen yolcularını – camları titreyerek, tekerlekleri gıcırdayarak – aşağıdan yukarıya, yukardan aşağıya taşıyan mahmul ve bîtâb bir tramvay arabası...
- III. Anadolu içinden hanlarda kalıp köylerde yatarak memuriyetine gelirken yüreğini keder, gam kaplamış, memlekete ciddi hizmet etmek kararını almıştı. Başının içinde kasabaya indiği gün, yeni düzenlemeler, örgütler, yardım dernekleri gibi ağır düşünceler doluydu. Bu küçük şehirde kocaman işler göreceğini, herkese parmak ısırtacak eserler çıkaracağını sanıyordu.

Numaralanmış parçalardan hangileri Millî Edebiyat Dönemi zihniyetini yansıtan bir dile ve içeriğe sahiptir?

- A) Yalnız I.   B) Yalnız II.   C) I ve II.
D) I ve III.   E) II ve III.

6. Türk tiyatrosunun önemli oyun yazarlarından biridir. Oyunlarında daha çok geleneksel değerler ve tarihî gelişmeler çevresinde eski İstanbul yaşayışını konu edinmiş, anlatımda güldürü ögesine çokça başvurmuş, Şinasi gibi geleneksel Türk tiyatrosunu hatırlatan bir üslup geliştirmiştir. "İstanbul Efendisi, Bir Kavuk Devrildi, Aynaroz Kadısı" eserlerinden birkaçıdır.

Bu parçada tanıtılan sanatçı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Reşat Nuri Güntekin
B) İbnürrefik Ahmet Nuri Sekizinci
C) Halit Fahri Ozansoy
D) Aka Gündüz
E) Musahipzade Celal

7. **MEHMET:** Cesaretle yaratıldık. Bir Türk neferi en büyük kumandanı gibi düşünür, onun gibi söz söyler. Türkler için bu noktada kumandanla neferin farkı yoktur. (Zincirlerini şakırdatarak) İşte ben, vurduğunuz zincirleri küçümseyerek karşınızda duruyorum.

MONTİYE: (Hiddetle) Cüret istemez. Göstereceğin şiddete göre cezanı çoğalır.

MEHMET: (Alayla) Siz harp esirlerini suçlular gibi mi cezalandırırsınız?

PAPAZ MARKAM: Senden intikam alacağız.

MEHMET: Bir milletin intikamı bir neferden alınmaz. Kan diye burçlarında Türk ordusu var... Oraya gidiniz.

Bu parçanın oluşmasına imkân sağlayan zihniyet aşağıdaki fikir akımlarından hangisinin etkisi altındadır?

- A) Türkçülük   B) Osmanlıcılık   C) İslamcılık
D) Batıcılık   E) Halkçılık

8. **Aşağıdaki yazar-eser eşleştirmelerinden hangisi yanlıştır?**

- A) Halit Fahri Ozansoy - On Yılın Destanı
B) Musahipzade Celal - Köprülüler
C) Aka Gündüz - Beyaz Kahraman
D) Yusuf Ziya Ortaç - Binnaz
E) Faruk Nafiz Çamlıbel - Hülleci

9. **AGOP:** (Komşularına) Böyle güpegündüz fenerle ne arıyorlar ki?

MUHSİN: Kim bilir?

DİLÂVER: Burada bildiğiniz benekli bir adam var mı?

YUVAN: Ne dedin, benekli adam mı? Nideceksin oğul?

İRFAN: Yanağı benli, yanağı...

AGOP: Sabah sabah yola düşmüş benekli ararsınız, he? Tavuktur ki ya ki...Horoz ararsız.

DURMUŞ: A benim kızanlarım, Tavuk Bazarı buraya çok irak. Tee! Çemberlitaş'ın yancağızında.

İRFAN: Tavuk aramıyoruz, adam arıyoruz, adam!

YUVAN: Aman Allah şu İstanbul'da daha neler işideceğim. Adamın beneklisi olur mu?

Bu parçanın dil ve anlatım özelliği için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Söz oyunlarına başvurulmuştur.
B) Yanlış anlamaya dayalı bir diyalog söz konusudur.
C) Ağız özelliklerine yer verilmiştir.
D) Ünlemlerden yararlanılmıştır.
E) Anlatımda gülünç unsurlar kullanılmıştır.

10. **AYNI KÖYLÜ:** Yürüyorken sabahleyin burada

Yolda gördük bir insan iskeleti

O kadar parça parça olmuş eti

Onu kurtlar bu hâle koymuştu

(İhtiyar çılgın bir hâlde atılır. Köylüler bu anda şaşırarak teskereyi yere bırakmışlardır. İhtiyar, teskerenin üstünde ki çulu atar; elleriyle araştırır, et ve kemik yığınları arasında oğlunun kırmızı kuşağının bir parçasını ve mintanının lime lime olmuş yakasını bulur. O zaman sanki mezardan gelen inilti bir sesle)

İHTİYAR: Nail'im, Nail'im, o baykuştur

En felaketli düşmanın bence.

Seni baykuştur öldüren bu gece.

(Çulu uzaklara fırlatarak)

Böyle bir eski çul mudur kefenin?

Kar boyandıkça al kanın senin,

Ölüyorken baharı andın mı?

Parçalandın mı, parçalandın mı?

(Feryat ederek oğlunun cenazesini göğsünde sıkarken gene baykuş, hain ve lakayt öter, öter. Yolcu ve köylüler mahzun, diz çöküp cenazenin baş ucunda duaya başlarlar ve perde kapanır.)

Bu parça için aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Manzum-mensur formda yazılmıştır.
B) İstifham sanatının örneği vardır.
C) Sade bir dil kullanılmıştır.
D) Ölümün neden olduğu acıya temas edilmiştir.
E) Bir tiyatro metninden alınmıştır.

